

**UNIVERSITATEA „BABEȘ-BOLYAI” CLUJ-NAPOCA
FACULTATEA DE LITERE
CATEDRA DE LIMBA SI LITERATURA ENGLEZA**

REZUMATUL TEZEI DE DOCTORAT

**WOMEN AND MEN’S DISCOURSE AS SOCIAL INTERACTION
-THE HEDGING PHENOMENON IN A RESEARCH ON NATIVE
SPEAKERS OF ENGLISH**

**DIFERENȚE ÎN LIMBAJUL VORBITORILOR DE GEN FEMININ ȘI MASCULIN
VĂZUTE CA INTERACȚIUNE SOCIALĂ - FENOMENUL *HEDGING* ÎNTR-O
CERCETARE CU VORBITORI NATIVI AI LIMBII ENGLEZE**

**ÎNDURMĂTOR ȘTIINȚIFIC:
PROF. DR. MIHAI ZDRENGHEA**

**DOCTORAND:
LUANA ERSILIA IACOB**

**CLUJ-NAPOCA
2015**

CUPRINS

Introducere

1. Comunicare scrisă și orală. Ipoteza de cercetare	1
1.1. Comunicarea-o prezentare generală	1
1.2. Teorii ale comunicării	3
1.2.1 Teoria matematică a comunicării	3
1.2.2 Teoria Cibernetică	4
1.2.3 Școala de la Palo Alto sau <i>Colegiul Invizibil</i>	5
1.2.4 Teorii Structurale	6
1.2.5 Teoria Pragmatică	7
1.2.6 Roman Jakobson și funcțiile comunicării	9
1.2.7 John Austin și noul trend	11
1.2.8 Alte teorii	13
1.3 Caracteristicile comunicării	14
1.4. Principalele tipuri de comunicare	15
1.4.1 Comunicare verbală	16
1.4.1.1 Limbajul toxic	18
1.4.2 Comunicare nonverbal sau gesturile dialogurilor	19
1.5 Bariere în comunicare	29
2. Analiza discursului- o introducere	33
2.1 De ce ar trebui analizate discursurile?	33
2.2 O imagine de ansamblu a discursului	34
2.3 Noțiuni de bază din analiza discursului	35
2.4 Calea spre Pragmatică	39
2.4.1 Implicatură conversațională	40
2.4.2 Implicatură convențională	41
2.5 Discurs(uri)	41
2.6 Pragmatică- aspecte și importanță	42
2.7 Analiza conversațională	45
2.8 Abordarea analizei critice a discursului	46
2.8.1 Dimensiunea socială	50
2.8.2 Dimensiunea discursivă	51

2.8.3 Dimensiunea textuală	52
3. Femei și bărbați. Gen și stereotip	53
3.1 Limbă și gen	54
3.2 Bărbații fac lucruri; femeile sunt lucruri	63
3.3 Criticând-o pe Robin Lakoff	70
3.4 O abordare sociologică a genului	74
3.5 Noțiuni de gen	78
3.6 Stereotip	82
3.7 Grupuri sociale	88
3.8 Roluri de gen	91
3.9 De ce există diferențe sociale între femei și bărbați?	92
3.10 Politețe și gen	96
4. Hedging – o abordare teoretică	99
4.1 <i>Hedges</i> în relație cu alte efecte ale discursului	107
4.2 Funcții ale <i>hedging</i> -ului	110
4.3 Maximele conversaționale ale lui Grice și <i>hedges</i> -urile	111
4.4 <i>Hedges</i> între cele două sexe	113
5. Analiza discursului. O abordare lingvistică, pragmatică și semantică.	115
5.1 Grupul țintă	115
5.2 Tehnici de transcriere	118
5.2.1 Simboluri tipografice	120
5.3. Preliminarii	122
5.4 O analiză complexă a înregistrărilor	130
5.4.1 Adverbe, adjective și expresii idiomatice	131
5.4.1.1 <i>quite</i> - (destul de)	132
5.4.1.2 <i>maybe</i> - (poate)	135
5.4.1.3 <i>some</i> –(câteva)	137
5.4.1.4 <i>pretty</i> - (destul de)	140
5.4.1.5 <i>probably</i> - (probabil)	140
5.4.1.6 <i>rarely, sometimes, unusual</i> - (rar, uneori, neobișnuit)	141
5.4.1.7 <i>main</i> - (principal)	141
5.4.1.8 <i>like</i> – (ca și)	142
5.4.1.9 <i>about</i> – (aproximativ)	150

5.4.1.10 <i>just</i> – (doar)	151
5.4.1.11 <i>really</i> – (într-adevăr)	155
5.4.1.12 <i>actually</i> – (de fapt)	156
5.4.1.13 <i>basically</i> – (în esență)	157
5.4.1.14 <i>very</i> – (foarte)	157
5.4.1.15 <i>generally</i> - (de obicei)	158
5.4.1.16 <i>a bit</i> – (puțin)	158
5.4.2 Indicatori discursivi	160
5.4.2.1 <i>you know</i> – (știi)	161
5.4.2.2 <i>kind of</i> - (destul de)	163
5.4.2.3 <i>well</i> - (păi)	166
5.4.2.4 <i>so</i> - (deci)	170
5.4.2.5 <i>I mean</i> - (adică)	171
5.4.3 Pronume nehotărât	172
5.4.3.1 <i>one</i> - (unul)	172
5.4.4 Verbe modale	174
5.4.4.1 <i>would/ / wouldn't/ i'd/you'd</i> - [a (nu) dori]	173
5.4.4.2 <i>can/ can't/ / could</i> - [a (nu) putea]	176
5.4.4.3 <i>might</i> - (a fi posibil)	178
5.4.4.4 <i>shouldn't</i> – (nu ar trebui)	180
5.4.5 Verbe	180
5.4.5.1 <i>I think / I don't think</i> - [(nu) cred]	180
5.4.5.2 <i>I guess</i> - (bănuiesc)	189
5.4.5.3 <i>I suppose</i> - (presupun)	190
5.4.5.4 <i>it depends</i> - (depinde)	190
5.4.5.5 <i>I reckon</i> - (socotesc)	191
5.4.5.6. <i>to judge, to expect, to see as, to sound</i> - (a judeca, a se aștepta la, a vedea ca, a suna ca)	192
5.4.6 Substantive: <i>option, expectation, idea</i> - (opțiune, așteptare, idee)	193
5.4.7 Considerații asupra analizei	194
6. Concluzii	205
Bibliografie	208
Anexe	

CUVINTE CHEIE: *hedge*, feminin, masculin, Pragmatică, limbă, limbaj, comunicare, grup social, discurs, sociopsihologie, grup țintă, interacțiune socială, analiză.

REZUMAT

Actualitatea temei investigate derivă din necesitatea de a cunoaște și înțelege în profunzime limba folosită de vorbitori. Limba continuă să reprezinte o cale spre cunoaștere. În sfera atât de complexă a limbii, este necesară o citire plurală; ea generează o schimbare și însuflețește diferitele niveluri ale limbii, oferindu-le valențe și însemnătăți contemporane.

Nu există studii specializate care să abordeze problematica diferențelor de gen văzute ca interacțiune socială; în consecință, tema tezei noastre este nouă, atât în ceea ce privește cercetarea și caracterul practic-aplicativ. Diferențele lingvistice sunt destul de semnificative dacă luăm în considerare o conversație între femei și bărbați.

Termenul care definește probabilitatea, nesiguranța, incertitudinea, posibilitatea, poartă numele de *hedge* (distanțare, reținere, neasumare). Astfel va fi numit de-a lungul tezei noastre. Premisele cercetării se constituie în următoarele ipoteze:

- Modul de comunicare al femeilor este diferit de cel al bărbaților;
- Femeile au tendința de utiliza forme gramaticale hipercorecte;
- Felul în care femeile folosesc *hedges* e diferit față de cel al bărbaților;
- *Hedges* nu trebuie analizate izolat, pentru că între ele și elementele prozodice și kinesice există o legătură;
- *Hedges* au un efect ambivalent, ele pot fi atât pozitive, cât și negative;
- Pentru înțelegerea *hedging*-ului ca și fenomen într-un discurs, acesta trebuie analizat în asociere cu contextul.

Ca metodologie a cercetării științifice, în procesul investigației, am apelat la următoarele metode: descriptivă, statistică, pragmatică, structurală, distributiv- pozițională și altele. *Hedges* sunt încapsularea ambiguităților, a probabilității, a posibilității, a dubiului, a scepticismului și a temperării.

Tema *hedges* nu reprezintă o noutate în lingvistică. Au existat studii care se focalizează pe *hedges* în domenii diferite, în special în discursuri științifice, conversații formale, dar și în conversații uzuale.

Noutatea adusă de cercetarea noastră rezidă în faptul că puțini cercetători au abordat conversații uzuale, luând în considerare caracteristici ale *grupului țintă*: educație, vârstă și gen.

În opinia noastră, ceea ce este esențial studiului e faptul că în cazul în care folosim *hedges* într-un anumit tip de discurs, trebuie să o facem luând în considerare caracteristicile acelei comunicări specifice și nu a unui alt tip de discurs.

Pentru a oferi altora o imagine fidelă a ceea ce înseamnă *hedges* și fenomenul de *hedging*, e de datoria noastră să oferim o imagine în detaliu privind conceptele folosite și să introducem studii relevante temei investigate.

Capitolul I prezintă comunicarea, enumerând în 8 subcapitole teoriile ce stau la baza folosirii termenului și pe care am ales să le prezentăm diacronic:

- *Teoria matematică* cu cei doi exponenți ai săi, Shannon și Weaver care au opinat că, în actul de comunicare, rolul decisiv îl are mesajul;
- *Teoria Cibernetică*, ce prin exponentul său Wiener, a văzut *feedback*-ul drept elementul relevant în actul de comunicare;
- *Școala de la Palo Alto*, cu manifestul său, pentru care rolul receptorului începea să devină la fel de important ca și cel al emițătorului;
- *Teoriile structurale* care, conform lui Saussure, consideră că un cuvânt funcționează ca un semn introdus pentru a transmite ceva, cuiva. În abordarea semnului, Saussure observă o dihotomie între ceea ce vedem, auzim, citim - *semnificant* și conținutul din mintea noastră - *semnificat*. Legătura dintre cele două este făcută prin convenție și nu printr-o conexiune sau asemănare necesară. Convenția este o înțelegere între grupurile de indivizi. Pentru a evidenția același semnificat, pot exista diferiți semnificanți în baza unor convenții. Prin acest mod putem afirma că semnele lingvistice sunt arbitrare.
- *Teoria pragmatică* crede în relația dintre semne și utilizatorii săi. Utilizatorul este adaptabil; el este capabil să se plieze pe situația la care trebuie să ia parte.
- *Funcțiile limbajului* după Roman Jakobson sunt următoarele: *referențială*- cu referire la context; *emotivă*- cu referință la emițător; *conativă*- făcând referire la receptor; *fatică*- cu referire la contact; *metalingvistică*- referitoare la cod și *poetică*- cu referire la mesaj.
- *John Austin* a subliniat importanța actului performativ în comunicare, anume acela de a face lucruri, nu doar a le exprima; scopul ar fi acela de a obține o reacție din partea celuilalt.

Am amintit, de asemenea, comunicarea verbală (1.4.1). Într-o conversație, trebuie să atragem interlocutorului atenția și trebuie să încercăm, în măsura în care e posibil, să facem informația

accesibilă și comprehensibilă. Limbajul toxic (1.4.1.1) se referă la abuzurile pe care le facem în limbă și cum pot acestea să ne altereze relația cu ceilalți; în același timp, acest capitol încearcă să ofere soluții pentru a evita acest tip de limbaj. În continuare, nu am dorit să ometem furnizarea de informații despre comunicarea nonverbală, făcând apel la studiile lui Eckman și Friesen, care au identificat cinci tipuri de a exprima comunicarea nonverbală: embleme, ilustratori, reglatori, adaptorii și expresii faciale.

Am întocmit un rezumat privind abordarea unui alt autor, Hall, în legătură cu distanța fizică dintre subiecți, care a apărut în cartea sa din 1990 - *The Hidden Dimension* (1.4.2). Acest prim capitol se încheie cu prezentarea barierelor în comunicare, în subcapitolul 1.5.

Capitolul II și cele opt subcapitole oferă o perspectivă asupra Analizei Discursului, a celor mai folosiți termeni și relația disciplinei cu pragmatica (2.6). Am discutat despre importanța textului, a subiecților, a mesajului, a coeziunii și contextului. Ultimul element e definitiv pentru înțelegere (2.3). Alți doi termeni care trebuie asociați cu Analiza Discursului ar fi implicatura conversațională (2.4.1) și implicatura convențională (2.4.2). Nu am dorit să ometem din acest capitol anumite informații privind Analiza Critică a Discursului care constă în relația dialectică dintre limbă și societate, precum a menționat Norman Fairclough. Pentru același autor discursul e văzut ca și context și dimensiune socială pentru că se referă la reguli acceptate de societate, în ceea ce privește producerea și interpretarea unui text (2.8.1); apoi discursul e interacțiune și constă într-un proces de producere și interpretare (2.8.2); discursul mai poate fi text, care este atât produs, cât și bază. Este o bază a unui proces de producere și o resursă pentru procesul interpretării (2.8.3).

Capitolul III și cele unsprezece subcapitole cuprinde informații cu privire la gen, stereotipii, explicând relația dintre limbaj și gen. Unul dintre „pilonii” tezei noastre este Robin Lakoff, cu lucrarea sa *Language and Woman's Place*, dar am ales să prezentăm și criticile aduse acestor lucrări (3.3). Genul trebuie analizat din toate unghiurile, incluzându-l pe cel sociologic, pe care l-am aprofundat în 3.4. În continuare, în subcapitolul 3.5 am întocmit un glosar în care am explicat termenul de *gen* și termenii cu care operează. În societatea de azi dorim să eliminăm stereotipiile, dar acest lucru nu e posibil doar dacă înțelegem fenomenul. Am încercat să facem subiectul accesibil chiar și pentru cei care nu sunt în domeniu, prin studiile lui Bell și Smith care au insistat pe diferențele de comunicare dintre cele două genuri. Maccoby și Jacklin au încercat să găsească o explicație cu privire la diferențe atunci când au luat în considerare fete și băieți de vârstă timpurie. Bjorkvist, un cercetător finlandez, a scris despre agresivitatea indirectă pe care o folosesc femeile; de fapt e un tip de agresivitate verbală pentru că ele nu dețin forța fizică necesară agresivității propriu-zise (3.6). În

încercarea înțelegerii ambelor genuri, nu ar trebui să ometem rolul grupurilor sociale și felul în care ele se coagulează. Subcapitolul numit *Roluri de Gen* care explică diferențele existente între bărbați și femei în societate. Următorul subcapitol încearcă să găsească un răspuns la diferențele existente. Acest capitol nu ar fi fost complet fără a discuta despre politețe (3.11), care în opinia noastră e crucială. Politețea este ceea ce ne diferențiază de alte specii și ne oferă un sentiment de normalitate.

În capitolul IV a fost prezentată o analiză calitativă și cantitativă a *hedges*. Acestea sunt structuri ce exprimă posibilitatea sau imposibilitatea de a fi strict în anumite situații. Pe scurt, am prezentat ideile autorilor care au tratat acest subiect, începând cu George Lakoff în 1972; el a fost primul care a numit aceste structuri *hedges*, a întocmit o listă cu anumite *hedges* și, cel mai important, a susținut că interpretarea lor depinde de context. Alți autori care au fost interesați de acest subiect au fost: Brown și Levinson care au studiat fenomenul *hedging* în relație cu politețea; Ken Hyland care a analizat *hedges* în articole de cercetare; Prince, Frader și Bosk au divizat *hedges* în varii clase; Hubler a făcut o distincție între afirmație modestă și *hedges*; pentru Markannen și Schroder o identificare a *hedges* a fost dificilă; Claudia Caffi a introdus în 2001 termenul de *temperare* pentru a atenua efectele nedorite în conversație. Toți acești cercetători au fost de acord asupra faptului că o listă a *hedges-urilor* ar fi imposibil de întocmit fiindcă ele depind de context, iar acesta se schimbă mereu.

Primul subcapitol se referă la *hedges* în relație cu *neclaritatea*, care reduce precizia pentru ca receptorul să se adapteze; *eschivarea* are loc atunci când așteptările receptorului nu corespund cu cele ale emițătorului; *echivocul* se referă la acele situații în care emițătorul dorește să inducă în eroare receptorul și *politețea* care exprimă respectul față de celălalt.

Toate au rolul de a facilita și destinde comunicarea. În al doilea subcapitol am dorit să discutăm despre funcția *hedging*-ului, aceea de integrator în societate, exprimând imposibilitatea de a cuantifica un cuvânt într-un mod precis; în al treilea subcapitol am abordat legătura dintre *hedges* și Maximele Conversaționale ale lui Paul Grice. Ultimul subcapitol oferă o imagine asupra rolurilor interșanjabile ale *hedges-urilor* între cele două sexe.

Al cincilea capitol, numit *Analiza Discursului. O abordare lingvistică, pragmatică și semantică* oferă rezultatele interpretării corpusului nostru, reprezentat de o înregistrare video cu vorbitori nativi de limbă engleză.

Înainte de analiza detaliată a *hedges* folosite de subiecți, am prezentat aspecte legate de grupul țintă, importanța acestuia, tehnicile și simbolurile tipografice folosite în transcriere video-ului. Atunci când ne gândim la grupul țintă, ne gândim la informațiile calitative pe care

le obținem din ideile subiecților pentru a înțelege mai bine opiniilor lor cu privire la o temă, idee sau produs.

Următorul capitol reprezintă Anexele. Discuțiile subiecților au fost ghidate de anumite idei și întrebări- care se întâlnesc în anexele tezei-, fără a le dezvălui adevăratul scop al cercetării. Am inserat și Formularul de Consimțământ privind participarea subiecților la înregistrare, care e obligatoriu atunci când datele sunt folosite nu numai în scop personal, precum și DVD-ul cu înregistrările. De asemenea, în Anexe se regăsește și transcrierea discuțiilor.

Teza noastră se încheie cu lista de Bibliografie care cuprinde referințe, dicționare și surse online.

Cercetarea noastră, bazată pe criterii lingvistice, pragmatice, sociologice, semantice și stilistice, respectiv analiza *hedges-urilor* din înregistrări, ne-a condus către următoarele concluzii:

1. Fenomenul *hedging* presupune o serie de clasificări și definiții;
2. *Hedges-urile* folosite în înregistrări au fost de multe tipuri: adverbe, adjective, expresii idiomatice, verbe, substantive, pronume nehotărâte și indicatori discursivi, exprimând astfel diversitatea acestor structuri.
3. *Hedges-urile* diferă în funcție de nivelul de tehnologizare la care lumea are acces. În secolul nostru, adolescenții sunt dependenți de aparatură și de aplicațiile de socializare de pe internet; acestea le oferă tinerilor un mod mai simplu de comunicare și de a se exprima, dezvoltându-și astfel capacitatea de autodidacți.
4. Conform cercetării noastre, femeile folosesc mai multe *hedges-uri*, per total, în ambele înregistrări. Astfel, au folosit în total 142 *hedges*, în timp ce bărbații au folosit doar 111. Acest aspect confirmă teoria lui Robin Lakoff, conform căreia femeile folosesc mult mai des *hedges-uri*.
5. Am întocmit un Top 5 pentru ambele înregistrări video, în care am observat faptul că diferența în ceea ce privește frecvența *hedges-urilor* e foarte vizibilă: dacă în vârful topului adolescenților s-a aflat *like* (trad. *ca și*), cu 50 de uzanțe, primul în topul adulților s-a aflat *I (don't) think* (trad. *a (nu) crede*), exprimând o diferență remarcabilă datorată elementelor anterior menționate: educație, sex, diferențe culturale și sociale.
6. Fenomenul *hedging* este adesea întâlnit între tineri. Cercetarea noastră nu face excepție de la această afirmație.

7. Cercetătorii sunt de părere că folosind *like* (trad. *ca și*) ne aflăm în pas cu actualitatea limbii. Adolescenții confirmă această regulă, dar adulții au evitat folosirea lui *like* (trad. *ca și*).
8. A existat un singur cuvânt pe care tinerii l-au considerat nepotrivit: *generally* (trad. *de obicei*) și, în consecință, nu l-au folosit nicicând.
9. Dintr-un total de 47 de *hedges-uri* folosite în înregistrări, adolescenții au folosit 45, în timp ce adulții au folosit doar 18.

Noi, ca ființe sociale încercăm să ne modelăm intervențiile de zi cu zi din vorbire pentru a ne asigura integrarea în societate și acceptul celor din jur.

Ar fi anormal să considerăm *hedges-urile* drept structuri care exprimă neclaritate sau confuzie. Ele sunt structuri tipice științelor moderne și sugerează scepticism, dubiu, incertitudine, fiind expresia adevăratului stadiu de cunoaștere a vorbitorului. Oricine folosește *hedges* este considerat drept supus și disciplinat în relație cu celelalte persoane implicate în actul de comunicare; folosirea *hedges-urilor* este o dovadă de diplomație, indiferent dacă e vorba de o femeie sau un bărbat.

Hedges-urile sunt intervenții care susțin o idee sau care încearcă să convingă interlocutorii. Noi alegem să le folosim. Vorbitorii le folosesc atunci când doresc să fie mai expliciti. Această temă nu a fost nouă pentru noi, dar am aplicat cercetarea pe vorbitori nenativi de limbă engleză.

Abordarea teoretică a aparținut în mare parte cercetătorilor străini și am încercat să combinăm și să determinăm generalitatea unor teorii. A fost o provocare pentru că, de obicei, *hedges-urile* nu sunt strategii tipice vorbitorilor nenativi de engleză. Totuși, în cercetarea de față atât fetele cât și băieții le-au folosit într-o proporție considerabilă.

Robin Lakoff susține că, atât *hedges*, cât și *boosters* (intensificatori lingvistici) exprimă lipsa de putere a femeii într-o discuție în care sunt implicate ambele sexe.

Cât de folositoare este teza noastră? Suntem de părere că această lucrare ar putea constitui o bază pentru un curs practic în cadrul catedrelor de engleză din facultățile de Litere. Studiul diferitelor tipuri de discursuri ar îmbogăți vocabularul studenților și i-ar conștientiza asupra complexității limbii engleze. Un alt aspect care ar putea fi în folosul evoluției studenților în societate, ar fi că acest curs practic pe *hedges* poate reprezenta un ghid al bunelor maniere deoarece îi învață să refuze politicos, să fie prea stricți și intoleranți; ar putea fi un act de politețe pentru o societate mai civilizată. De asemenea, ar putea fi un punct de plecare în cercetarea lingvistică care ar putea viza comparația *hedges* și *boosters* (intensificatori lingvistici), pentru o abordare complexă.

Avangarda în domeniul *hedges-urilor* și a fenomenului de *hedging* e reprezentată de George Lakoff (1972). El a enumerat doar o parte din aceste structuri. Următorii cercetători care au dezvoltat munca sa au fost: Weinreich (Fraser, 2010: 16), R. Lakoff (1973/2004) Hubler (1983), Coates (1987), Brown and Levinson (1987), Hyland (1996), Markannen-Schrodder (1997), Caffi (2007), Prince, Frader and Bosk (2010), Clemen (2010). Cercetarea lor atestă faptul că acest concept de *hedge* s-a dezvoltat, rămânând totuși o „opera aperta” pentru că un glosar complet de termeni nu va putea fi finalizat niciodată; limba fiind un organism viu, într-o permanentă dinamică, va asimila mereu termeni noi. Astfel, cu fiecare cercetare, va putea aduce noi contribuții.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

- Austin, J.L. (1975) *How To Do Things With Words*, 2nd edition Cambridge, MA: Harvard University Press;
- Bardon, A. (2005) “The Philosophy of Humor.” In Charney, M. (ed.) *Comedy: A Geographic and Historical Guide*. Connecticut: Greenwood Press, 1-21;
- Baron, D. (1986) *Grammar and Gender*, New York: Yale University Press;
- Baron, R and D. Byrne (1977) *Social Psychology* Boston: Allyn and Bacon;
- Bell, A. H and D. M. Smith (2005) *Management Communication*, New Jersey: Wiley;
- Bell, A. H. (2005) *You can't talk to me that way! Stopping Toxic Language in the Workplace*, New York: Career Press;
- Bjorkqvist, K. (1994) “Sex Differences in Physical, Verbal and Indirect aggression: a review of recent research.” In *Sex Roles* Vol. 30, No. 3/ 4, New York: Springer, 177-188;
- Bondrea, A. (2000) “Sociologia opiniei publice și a mass-media”. In Craia, S. , *Teoria comunicării*, București: Ed. Fundației România de Măine;
- Brinkerhoff, D. and L. White (1988) *Sociology*, 2nd edition, St.Paul: West Publishing Company;
- Brown, G and G. Yule (1983) *Discourse Analysis*, Cambridge: Cambridge University Press;
- Brown, G. (1977) *Listening to Spoken English*, London: Longman;
- Brown, P. and S. Levinson (1987) *Politeness: Some Universals in Language Usage*, Cambridge: Cambridge University Press;
- Bucholtz, M. (2004) “Changing Places: Language and Woman's Place in Context.” In Lakoff, R., *Language and Woman's Place*, Oxford: Oxford University Press, 121-129;

- Cabin, P. and J.F. Dortier (2010) *Comunicarea*, Iași: Polirom;
- Caffi, C. (2007) *Mitigation*, Amsterdam: Elsevier;
- Cameron, D. (2001) *Working with Spoken Discourse*, London: Sage;
- Chimombo, M. and R.L. Roseberry (1998) *The Power of Discourse*, Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates;
- Chira, D. (2005) *Aspects of English Lexicology*, Cluj: Clusium;
- Chomsky, N. (1965) *Aspects of the Theory of Syntax*, Cambridge, Mass.: MIT Press;
- Coates, J. (1987) "Epistemic Modality and Spoken Discourse". In Coates, J. (ed.), *Transactions of Philological Society* 94(II), Oxford: Blackwell, 27-32;
- Coates, J. (1995) *Women, Men and Politeness*, London: Longman;
- Coates, J. (1996) *Women Talk*, Oxford: Blackwell;
- Craig, R. and A. Sanusi (2000) "'I'm just saying...': Discourse Markers of Standpoint Continuity." In *Argumentation* 14, Amsterdam: Kluwer Academic Publishers, 424-445;
- Culpeper, J. and M. Kyto (1999) "Modifying Pragmatic Force". In A. H. Jucker, G. Fritz and F. Lebsanft (eds.), *Historical Dialogue Analysis*, Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 285-305;
- De Cuypere, L. and K. Willems (2009) "Pierce, Charles Sanders." In Mey, J. (ed.), *Concise Encyclopedia of Pragmatics*, Amsterdam: Elsevier, 700-702;
- De Saussure, F. (1959) *Course in General Linguistics*, New York: Columbia University Press;
- Deaux, K. and T. Emawifier (1983) "Explanations of successful performance on sex-linked tasks: what is skill for the male and luck for the female." In *Journal of Personality and Social Psychology*. 29, Lafayette IN: Purdue University, 80-85;
- Declerck, R. (1991) *A comprehensive Descriptive Grammar of English*, Tokyo: Kaitakusha Co.;
- Dungate, B. (2002) *The development of academic discourse hedging skills in a mixed group of native and non-native speakers of English enrolled on a British university MA degree course for language teachers*, Diss., The University of Brighton;
- Eckert, P. (2004) "The Good Woman." In Lakoff, R., *Language and Woman's Place*, Oxford: Oxford University Press, 165-171;
- Ekman, P. and W. Friesen (1969) "*The Repertoire of Nonverbal Behavior: categories, origins, usage and coding*". In *Semiotica* I (I), Berlin: de Gruyter Mouton, 49-98;
- Eminescu, M. (2000) *Poezii, Poems- ediție bilingvă*, București Teora;

- Fairclough, N. (1992) *Discourse and Social Change*, Cambridge: Polity Press;
- Fairclough, N. (2001) *Language and Power*, Edinburgh: Pearson Education Limited;
- Ferreol, G. and N. Flageul (2008) „Metode și tehnici de exprimare scrisă și orală”, In Pânișoară, I.O., *Comunicarea eficientă*, Iași: Polirom;
- Fishman, P. (1978) “Interaction: The Work Women Do.” In *Social Problems* No.25, California: University of California Press, 397-406;
- Foucault, M. (1976) *The Will to Knowledge: The History of Sexuality*, vol 1, London: Penguin;
- Fraser, B. (1975) “Hedged Performatives.” In Cole, P. and J. Morgan (eds), *Syntax and Semantics 3: Speech Acts*, New York: Academic Press, 187-210;
- Fraser, B. (1980) “Conversational Mitigation.” In *Journal of Pragmatics*, No. 4, Amsterdam: Elsevier, 341-350;
- Fraser, B. (1990) “An approach to discourse markers.” In *Journal of Pragmatics*, No. 14, Amsterdam: Elsevier, 383-395;
- Fraser, B. (2010) “Pragmatic Competence: the case of Hedging.” In Kaltenbock, G. et al. (eds.) *New Approaches to Hedging*, Bingley: Emerald Group Publishing, 15-34;
- Gazdar, G. (1979) *Pragmatics: Implicature, Presupposition and Logical Form*, New York: Academic Press,
- Goldberg, S. and M. Lewis (1988) "Play behaviour in the year old infant: Early sex differences." In Brinkerhoff, D. and L. White, *Sociology*, 2nd edition, St. Paul: West Publishing Company;
- Gray, J. (1992) *Men are from Mars, Women are from Venus*, New York: Harper Collins Publishers;
- Grice, P. (1975) “Logic and conversation”. In Peter Cole and Jerry Morgan (eds.), *Syntax and Semantics*, vol.3: Speech Acts. New York: Academic Press, 41-58;
- Grundy, P. (2000) *Doing Pragmatics*, Oxford: Oxford University Press;
- Hall, E. T. (1990) *The Hidden Dimension*, New York: Anchor Books;
- Halliday, M.A.K. (1989) *Introduction to Functional Grammar*, London: Arnold;
- Halliday, M.A.K. and R. Hasan. (1976) *Cohesion in English*, London: Longman;
- Hatim, B. and I. Mason (1990) *Discourse and the Translator. Language in Social Life Series*, London: Longman;
- Holmes, J. (1986) “Functions of ‘you know’ in women’s and men’s speech”. In *Language in Society*, vol.15, no.1, Cambridge: Cambridge University Press, 1-21;
- Holmes, J. (1995) *Women, Men, Politeness*, London: Longman;

- Holmes, J. (2004) "Power, Lady, and Linguistic Politeness in 'Language and Woman's Place'". In Lakoff, R., *Language and Woman's Place*, Oxford: Oxford University Press, 151-158;
- Hoye, L. (2005) *Adverbs and Modality in English*, Eastbourne: Pearson Education;
- Hübler, A. (1983) *Understatements and Hedges in English*, Amsterdam: John Benjamins Publishing Company;
- Hybels, S. and R. Weaver (1986) *Communicating Effectively*, New York: Random House;
- Hyland, K. (1998) *Hedging in Science Research Articles*, Amsterdam: John Benjamins Publishing Company;
- Hyland, K. (2000) *Disciplinary Discourses: Social Interaction in Academic Writing*. London: Longman;
- Iluț, P. (2009) *Psihologie Socială și Sociopsihologie*, Iași: Polirom;
- Itani, R. (1995) *Semantics and Pragmatics of Hedges in English and Japanese*, Diss. "University College" London;
- Jacklin, C. N. (1989) "Female and Male: Issues of Gender." In *American Psychologist* 44 (2), American Psychological Association, 127-133;
- Jakobson, R. (1989) "Linguistica e poetica". In Corti, M. and C. Caffi, *Per filo e per segno*, Bompiani, Milano, 28-31;
- James, A. R. (1983) "Compromisers in English: A Cross-Disciplinary Approach to Their Interpersonal Significance". In *Journal of Pragmatics*, 7(1), Amsterdam: Elsevier, 191-206;
- Jonsson, H. (2013) *The Use of the Discourse Markers 'kind of' and 'sort of' in London Teenage Conversation*, Bach. Degree, Lund University;
- Jorgensen, M. and L. Phillips (2002) *Discourse Analysis as Theory and Method*, London: Sage Publications;
- Jucker, A. (1993) "The discourse marker *well*: a relevance theoretical account." In *Journal of Pragmatics*, 19, Amsterdam: Elsevier, 435-452;
- Kempson, R.M. (1977) *Semantic Theory*, Cambridge: Cambridge University Press;
- Kim, O.S. (2007) *Pause Fillers and Gender in Japanese and Korean: A Comparative Sociolinguistic Study*, Master's Degree, University of Hawaii;
- Kimmel, M. (2000) *The Gendered Society*, New York: Oxford University Press;
- Kress, G. (1989) *Linguistic Process in Sociocultural Practice*, Oxford: Oxford University Press;
- Krueger, R.A. and M.A. Casey (2000) *Focus Group*, California: Sage Publications;

- Kuschel, R. (1992) "Women are Women and Men are Men: how Bellonese women get even."
In Bjorkvist, K. and P. Niemela, *Of Mice and Women- Aspects of Female Agression*,
London: Academic Press, 173-185;
- Lakoff, G. (1972) "Hedges: A Study of Meaning Criteria and the Logic of Fuzzy Concepts".
In *Papers from the Eighth Regional Meeting*, Chicago: Chicago Linguistic Society,
459-508;
- Lakoff, R. (1990) *Talking Power*, New York: Basic Books;
- Lakoff, R. (2004) *Language and Woman's Place*, Oxford: Oxford University Press;
- Langton, R. (1993) "Speech Acts and Unspeakable Acts." In *Philosophy and Public Affairs*
22 (4), New Jersey: Wiley and Sons, 293-330;
- Lazar, M. (ed.) (2007) *Feminist Critical Discourse Analysis*, Hampshire: Palgrave Macmillan;
- Leech, G. (1983) *Principles of Pragmatics*. London: Longman;
- Leech, G. and J. Svartvik (1993) *A Communicative Grammar of English*, Singapore:
Longman;
- Levinson, S. (1983) *Pragmatics*, Cambridge: Cambridge University Press;
- Litoselliti, L. and J. Sunderland (eds.) (2002) *Gender Identity and Discourse Analysis*,
Amsterdam: John Benjamins;
- Locher, M. and S. Graham (eds.) (2010) *Interpersonal Pragmatics*, Berlin/New York: Walter
de Gruyter;
- Lutz, C. and L. Abu-Lughod (eds.) (1993) *Language and the politics of emotion*, Cambridge:
Cambridge University Press;
- Maccoby, E. and C. Jacklin (1974) *The Psychology of Sex Differences*, Stanford: Stanford
University Press;
- Markkanen, R. and H. Schröder (1997) *Hedging and Discourse: Approaches to the Analysis
of a Pragmatic Phenomenon in Academic Texts*. Berlin: Walter de Gruyter;
- Mattelart A. and M. Mattelart (2001) *Istoria Teoriilor Comunicării*, București: Polirom;
- McCarthy, M. (1991) *Discourse Analysis for Language Teachers*, Cambridge: Cambridge
University Press;
- Mey, J. (2001) *Pragmatics- An Introduction*, 2nd edition, Oxford, Blackwell Publishing;
- Mey, J. (2009) "Pragmatics: Overview." In Mey, J. (ed.), *Concise Encyclopedia of
Pragmatics*, Oxford: Elsevier, 786-797;
- Pearson, J., R. L. West and L. H. Turner (1995) *Gender and Communication*, 3rd edition,
Dubuque, IA: Brown & Benchmark Publishers;
- Peirce, C. S. (1990) *Semnificație și Acțiune*, București: Humanitas;

- Povolna, R. (2003) "Some notes on the use of *I mean* in English face-to-face conversation." In *Brno Studies in English*, 29, Brno, 21-36;
- Powers, R.W. (2005) *Transcription Techniques for the spoken word*, Lanham: Altamira Press;
- Romaine, S. (1994) *Language in Society, an introduction to sociolinguistics*, Oxford: Oxford University Press;
- Romaine, S. (1999) *Communicating Gender*, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates;
- Searle, J. (1979) "The Classification of Illocutionary Acts". In *Language in Society* 8, Cambridge: Cambridge University Press, 137-151;
- Spender, D. (1998) *Man Made Language*. London: Pandora Press;
- Sperber, D. and D. Wilson (1986) *Relevance: Communication and Cognition*. Oxford, Blackwell;
- Tajfel, H. (1982) *Social Identity and intergroup relations*, London: Cambridge University Press;
- Tannen, D. (1986) *That's not what I Meant*, New York: Ballantine Books;
- Tannen, D. (2010) *Women and Men in Conversation: You just don't understand*, London: Virago;
- Thomson, A.J. and A.V. Martinet (1986) *A Practical English Grammar*, Oxford: Oxford University Press;
- Van Dijk, T. (ed.) (1998) *Discourse as Structure and Process*, London: Sage Publications;
- Varttala, T. (2001) *Hedging in Scientifically Oriented Discourse- Exploring Variation According to Discipline and Intended Audience*, Diss., University of Tampere;
- Wilson, J. (2009) "Power and Pragmatics." In Mey, J. (ed.), *Concise Encyclopedia of Pragmatics*, Amsterdam: Elsevier, 744-747;
- Wodak, R. (1989) *Language, Power and Ideology: Studies in Political Discourse*, Amsterdam: John Benjamins;
- Wodak, R. and H. Kotthoff (eds.) (1997) *Communicating Gender in Context*, Amsterdam: John Benjamins;
- Wodak, R. and M. Meyer (eds.) (2001) *Methods of Critical Discourse Analysis*, London: Sage;
- Zadeh, L.A. (1965) "Fuzzy sets." In *Information and Control* 8, Oxford: Elsevier, 338-353;
- Zdrengea, M. M. (1977) *Introduction to Semantics*, Universitatea „Babeş-Bolyai”, Facultatea de Filologie, Centrul de multiplicare a Universităţii;
- Zdrengea, M. M. and A.L. Greere (1999) *A Practical English Grammar*, Cluj: Clusium;

Zimmerman, D. and C. West (1975) "Sex Roles, Interruptions and Silences in Conversations." In Thorne, B. and N. Henley (eds.) *Language and Sex: Difference and Dominance*. Newbury: Newbury Publishing House, 105-129;